

Nr 195.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om utförande av centralsjukhus för Bodens garnison m. m.

(1:a avd.)

I propositionen nr 149 har Kungl. Maj:t (punkt 3, s. 5—7 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 20 mars 1953) föreslagit riksdagen medgiva att centralsjukhuset i Boden må komma till utförande enligt av departementschefen i nämnda protokoll framlagt förslag.

Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1951:109 anvisade riksdagen (skr. nr 292) under försvarets fastighetsfond, arméns delfond, för budgetåret 1951/52 ett investeringsanslag av 735 000 kronor till centralsjukhus för Bodens garnison m. m. Enligt förslaget skulle ett centralt truppförbandssjukhus tillskapas inom den kasern vid Norrbottens artillerikår, där förbandets sjukhus var inrymt. För detta ändamål skulle alla tre våningarna i kasernen tagas i anspråk. Förefintliga sjukvisitationslokaler vid Bodens artilleriregemente och Bodens ingenjörkår skulle, efter smärre omändringsarbeten, bibehållas, varjämte i anslutning till sjukvisationslokalen vid artilleriregementet skulle inrättas en tandpoliklinik avsedd för personalen vid regementet och ingenjörkåren. Kostnaderna härför beräknades till omkring 57 000 kronor enligt prisläget den 1 januari 1951. Kostnaderna för erforderliga ombyggnads- och reparationsarbeten beräknades totalt uppgå till omkring 735 000 kronor enligt samma prisläge.

Sedermera har *fortifikationsförvaltningen* i skrivelse den 12 februari 1953 föreslagit en annan lösning av denna bygnadsfråga och härom anfört i huvudsak följande.

Arbetena med iordningställande av förenämnda sjukvisationslokaler och tandpoliklinik pågår, under det att ombyggnadsarbeten m. m. för centralsjukhuset ännu icke igångsatts. Frågan om centralsjukhusets förläggning m. m. har nämligen numera kommit i ett nytt läge. Sålunda kommer, enligt uppgift från arméstaben, underofficersbyggnaden vid Bodens artilleriregemente att inom en nära framtid icke längre användas för bostadsändamål. Expeditioner och lektionssalar i vissa kaserner kan då överflyttas till underofficersbyggnaden. Regementet kommer därigenom att disponera väsentligt ökade förläggingsutrymmen, vilket möjliggör att all personal vid regementet kan förläggas inom kasernetablissemnetet.

Härigenom kan även ernås en bättre disposition av förläggningsutrymmena för vissa andra militära förband i Boden. Sålunda kan Signalregementets kompani, som disponerar förläggningsutrymmen vid Norrbottens regemente, med bibehållen gemensam administration med detta regemente i sin helhet förläggas till den förutvarande artillerikårens etablissement, i första hand till den kasern, som ursprungligen avsetts för centralsjukhus. Sjukhuset föreslås i stället skola förläggas till kasern I vid Norrbottens regemente, vilket i sin tur tillföres förutvarande Tredje intendenturkompaniets kasern med därstädes befintliga förläggningsutrymmen.

Fortifikationsförvaltningen har beräknat kostnaderna för ombyggnad av kasern I vid Norrbottens regemente till centralsjukhus till 1 280 000 kronor, inklusive kostnader för skyddsrum, 110 000 kronor, enligt prisläget den 1 oktober 1952.

Som jämförelse framhålles, att fortifikationsförvaltningen med ledning av inkomna anbud rörande ombyggnad av artillerikårens kasern till centralsjukhus numera beräknat kostnaderna för denna ombyggnad till 1 235 000 kronor, exklusive kostnader för skyddsrum, 120 000 kronor, enligt samma prisläge.

Kostnaderna för iordningställande av sjukvisitationslokaler vid Bodens ingenjörkår samt av sjukvisitationslokaler och tandpoliklinik vid Bodens artilleriregemente beräknas numera uppgå till 65 000 kronor.

Det ytterligare medelsbehovet för centralsjukhuset uppgår således till $(1\,280\,000 + 65\,000 - 735\,000 =)$ 610 000 kronor. Prisstegringen å beloppet 735 000 kronor uppgår sedan den 1 januari 1950 till omkring 280 000 kronor. Återstoden utgöres av kostnadsökningar betingade av andra skäl, såsom ökade krav på skyddsrum samt på sanitära anläggningar, ventilationsteknisk och elektrisk installation m. m.

Förläggningen av centralsjukhuset till Norrbottens regemente har förordats av chefen för armén, militärbefälhavaren för sjätte militärområdet och försvarets sjukvårdsstyrelse.

Fortifikationsförvaltningen har föreslagit att de kostnader, som icke kan rymmas inom tidigare anvisade medel, skall bestridas av det i årets statsverksproposition (Bil. 25, punkt 8) äskade investeringsanslaget å 2 540 000 kronor till Vissa byggnadsarbeten för armén.

För egen del har *departementschefen* framhållit, att det av fortifikationsförvaltningen framlagda förslaget synes möjliggöra en mera ändamålsenlig disposition av tillgängliga förläggningsutrymmen för de i Boden förlagda truppförbanden. De föreslagna utökningarna av byggnadsprogrammet med skyddsrum m. m. finner departementschefen sig böra godtaga. Då departementschefen icke har något att erinra mot kostnadsberäkningarna, tillstyrkes att ifrågavarande sjukhusanläggning må komma till utförande inom den föreslagna utvidgade kostnadsramen 1 280 000

kronor. Riksdagens medgivande härtill torde dock böra inhämtas. Vid bifall härtill torde enligt departementschefen anslaget Vissa byggnadsarbeten för armén intill ett belopp av 610 000 kronor få disponeras jämväl för här avsett ändamål.

Utskottet. I syfte att rationalisera den inom Bodens garnison till de olika där befintliga förbanden decentraliserade truppförbandssjukvården beslöt 1951 års riksdag uppförande av ett centralt truppförbandssjukhus. Detsamma skulle inrymmas inom Norrbottens artillerikårs etablissement. Vid en sådan centralisering avsågs kunna vinnas ett mera rationellt utnyttjande av antalet vårdplatser, som härigenom skulle kunna hållas lägre än vid en uppdelning förbandsvis. Med utgångspunkt häri beräknades antalet dylika platser kunna nedbringas från 135 till 74. Vid behov skulle beläggningen dock kunna utökas till 94 platser. Det sålunda disponibla antalet platser ansågs med ledning av erfarenheter från tidigare år på ett betryggande sätt kunna säkra vårdplatsbehovet. Centraliseringen i fråga beräknades vidare komma att innebära icke blott en besparing av engångsnatur i form av mindre byggnadskostnader utan även en årlig besparing av personalkostnader.

Med hänsyn till att enligt inom arméstaben verkställda beräkningar förläggingsstyrkorna vid till Bodens garnison förlagda förband komma att fortgående öka i omfattning såväl under de närmaste åren som på längre sikt, ha vissa omdispositioner ansetts böra vidtagas beträffande lokalförhållandena vid garnisonen. I anslutning härtill har Kungl. Maj:t nu föreslagit, att centralsjukhuset i stället skall förläggas till en av Norrbottens regementes kaserner. Detta kommer att medföra vissa merkostnader i förhållande till det ursprungliga förslaget. Utskottet, som under hand inhämtat närmare upplysningar i ämnet av fortifikationsförvaltningen, försvarets sjukvårdsstyrelse och militärbefälhavaren för sjätte militärområdet, har efter övervägande av frågan funnit den föreslagna anordningen möjliggöra en mera ändamålsenlig disposition av förläggningsutrymmena för de militära förbanden i Boden än enligt det tidigare förslaget. Utskottet är därför berett tillstyrka den nu föreslagna omdispositionen. Bortsett från prisstegringar är kostnadsökningen i huvudsak betingad av ökade krav på skyddsrum samt på sanitära anläggningar, ventilationsteknisk och elektrisk installation m. m. Då anspråken härutinnan synas vara motiverade, vill utskottet icke heller framställa någon erinran mot att sjukhusanläggningen får komma till utförande inom den till följd härav utvidgade kostnadsramen. Då utskottet alltså tillstyrker Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, förutsätter utskottet, att några anspråk på nybyggnader icke komma att anmälas som följd av centralsjukhusets nu förordade ändrade förläggning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att centralsjukhuset i Boden må komma till utförande enligt i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 20 mars 1953 framlagt förslag.

Stockholm den 1 december 1953.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Näsgård, Ohlon, Leander, Gillström, Näsström, Bergh, Hesselbom, fru Lindström, herrar Edvin Thun, Ivar Nilzon, Arrhén och Huss; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Andersson i Malmö, Ståhl, Mårtensson i Uddevalla, Svensson i Ljungskile, Lindholm, Johansson i Mysinge, Åkerström, Hoppe, Kyling, Onsjö, fröken Vinge, herr Blidfors och fröken Ager.
